KönyvTÁRlat II/2.: Rejtélyes reneszánsz

2012/10/18
2012/10/10 - 14:01

[1]Október 18-án folytatjuk kalandozásunkat az irodalmi, művelődéstörténeti korszakokban. A középkori kódexek titkai [2] után most a magyarországi reneszánsz költemények világával és az első magyar nyomtatott könyv történetével ismerkedhetünk meg.

A program:

16.30-17.10 „A látható nyelv” – A költészet vizuális képe a 16. századi magyar könyvekben. *Ács Pál irodalomtörténész,* MTA BTK Irodalomtudományi Intézet *[3]*
Tudta, hogy a 16. századi költőknek az volt a meggyőződése, hogy a magyar a szent nyelvekhez, a latinhoz, a göröghöz és a héberhez hasonló? Hogy a régi magyar versek nagy többségéhez dallamok kapcsolódnak? A 16. század elején mind a magyar történelemben, mind a magyar kultúrában új korszak kezdődött. A könyvnyomtatás gyors térhódítása és az Erasmus hatására kibontakozó népnyelvű humanizmus kellőképpen előkészítette a talajt. A magyar nyelv gyorsan terjedt a magánlevelezésben, valamint a vallási és a politikai élet szféráiban. A század közepére már kialakultak a magyar irodalom intézményes keretei és műfaji struktúrája is. Az egyre szaporodó nyomdatermékekben jelentős számú verses mű található: a 16. századi magyar nyomtatványok bibliográfiája 869 kötetet ír le, a 16. századi magyar versek repertóriuma mintegy 1500 vers adatait tartalmazza. A korszak költészetének zenei, metrikai problémái mellett érdemes figyelmet szentelni a régi magyar vers külső megjelenésének, vizuális képének is.
Ács Pál – az előadás alapján készült – tanulmánya megjelent a Doromb című antológiában. [4]

17.10-17.50 A Budai Krónika rejtélyei. *Farkas Gábor Farkas művelődéstörténész, az OSZK* Régi Nyomtatványok Tárának *[5] vezetője*
„Befejeződött Budán az Úr 1473. esztendejében Pünkösd előestéjén Hess András által.**”** A Budai Krónika ezzel az utolsó mondatával kezdődik a hazai nyomdászat története. A hetven levelet (ebből 133 nyomtatott lapot) tartalmazó kisfólió könyv tíz példányban maradt fenn a világon. Sok kérdés kapcsolódik a szöveghez, a könyvhöz, a nyomdászhoz és a megrendelőhöz. Némelyikre választ kaptunk az elmúlt évszázad neves régikönyves kutatóitól, de akad még elvarratlan szál az első magyar ősnyomda történetében. Jóformán semmit sem tudunk Hess Andrásról, csak amennyit elárul magáról a két nyomtatványán keresztül. Csak találgatni tudjuk Mátyás király hozzáállását a könyvnyomtatáshoz, s hiányoznak a levéltári források a magyar nyomdászat megteremtéséről. Különleges szál, miszerint a Vitéz János-féle összeesküvés hogyan befolyásolta Hess munkáját, s érdekes elképzelések sora látott napvilágot arról, hogy Johannes Regiomontanus és a pozsonyi egyetem miképpen kapcsolódhat a Budai Krónikához. A ma is kézbe vehető tíz példány szétszóródva élte túl a történelem viszontagságait, s nem egy kötet izgalmas részleteket árul el mai olvasójának a 18–19. századi magyar és európai bibliofilia históriájából.

18.00 16. századi madrigálok. *Capella Silentium Énekegyüttes (művészeti vezető Várkonyi Tamás)*

Kizárólag a program résztvevői számára kamarakiállításunkon megtekinthető: A Budai Krónika OSZK által őrzött példánya (1473), illetve Tinódi Lantos Sebestyén Krónikája (1554)

A teljes program ingyenes. Az egyes programrészek külön-külön is látogathatók. Kérjük, részvételi szándékukat 2012. október 17-ig szíveskedjenek jelezni a pr@oszk.hu [6] címen, vagy a 224 9742, illetve 224 3745-ös telefonszámon. Telt ház esetén a programokon való részvételt az igények beérkezésének sorrendjében tudjuk biztosítani.

A rendezvény plakátja [7]

A KönyvTÁRlat II. évfolyamának további programjai [8]
A programsorozat támogatója:

Nemzeti Kulturális Alap

[9]

KönyvTÁRlat **[10]**

Forrás webcím: https://oszk.hu/konyvtarlat/konyvtarlat-rejtelyes-reneszansz

Hivatkozások:
[1] https://oszk.hu/sites/default/files/Csoma-kodex.jpg
[2] http://www.oszk.hu/hirek/kozepkori-kodexek-titkai
[3] http://www.iti.mta.hu/
[4] http://reciti.hu/2012/712
[5] http://www.oszk.hu/regi_nyomtatvanyok_tara_olvasoterem
[6] mailto:pr@oszk.hu
[7] https://oszk.hu/sites/default/files/konyvtarlat-IIper2.pdf
[8] http://www.oszk.hu/konyvtarlat/konyvtarlat-II-evfolyam
[9] http://www2.nka.hu/
[10] http://www.oszk.hu/category/foszotar-es-pozicionalo/koenyvtarlat
[11] https://oszk.hu/category/foszotar-es-pozicionalo/hirek
[12] https://oszk.hu/category/foszotar-es-pozicionalo/koenyvtarlat